

Література

1. Про транспорт: Закон України від 10 листопада 1994 р. № 232/94-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/232/94>.
2. Концепції розвитку транспортно-дорожнього комплексу (ТДК) України до 2015 року і подальший період [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.uts.in.ua/ua/kontseptsiya_rozvytku_transportnodorozhnogo_kompleksu_tdk_ukrayiny_do_2015_roku.
3. Повітряний кодекс України від 19 травня 2011 р. № 3393-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3393-17>.

УДК 656.025(043.2)

Приблуда А. С., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Пильгун Н. В., к.ю.н., доцент

ВИДИ АВІАЦІЙНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ, ЇХ ОСОБЛИВОСТІ

Зародження міжнародного космічного права як галузі міжнародного публічного права пов'язується з початком практичної діяльності держав у космічному просторі, зокрема, із запуском у колишньому СРСР 4 жовтня 1957 р. першого штучного супутника Землі.

Космічною діяльністю займається нині обмежена кількість високорозвинених держав, що володіють відповідними можливостями. Саме вони і виступають основними суб'єктами міжнародного космічного права. Але в результаті такої діяльності й у її міжнародно-правовому регулюванні зацікавлені всі держави світу, людство в цілому. Тому правове регулювання космічної діяльності із самого початку стало здійснюватись шляхом укладання, головним чином, універсальних міжнародних угод, відкритих для участі всіх держав. Основна роль у справі розроблення таких договорів належить ООН в особі Генеральної Асамблеї, її допоміжного органу – Комітету з використання космічного простору в ширших цілях і його підкомітету з правових питань.

Повітряні перевезення здійснюються у відповідності до вимог Конвенції для уніфікації деяких правил міжнародних повітряних перевезень (Монреаль, 28 травня 1999 року), а також норм Цивільного кодексу України, Господарського кодексу України, Повітряного кодексу України. Вони регулюються Наказом Мінтрансу від 14.10.2003 № 793 «Про затвердження Правил повітряних перевезень вантажів» (zareestrovano у Мін'юсті України 07.11.2003 за № 1023/8344), Наказом Мінтрансу від 25.07.2003 № 568 «Про затвердження Правил повітряних

перевезень пасажирів і багажу» (zareєстровано у Мін'юсті України 29.08.2003 за № 755/8076) та іншими нормативними актами, та загальними положеннями про перевезення і правилами перевезення та надання послуг.

Щодо повітряного перевізника, то він є центральним суб'єктом відносин перевезення. Тобто іноземні перевізники визнають права експлуатанта за документами, які видані компетентним органом відповідної зарубіжної держави і які відповідають вимогам міжнародних договорів та угод, учасницею яких є Україна. Статус національного повітряного перевізника підприємству надається за умов: підприємство є юридичною особою згідно із законодавством України і основним видом його діяльності є авіаційні перевезення; більш як 50 відсотків належного йому майна перебуває у державній власності; діяльність підприємства повністю відповідає вимогам Повітряного кодексу України; повітряні судна, які експлуатуються ним на повітряних трасах, відповідають міжнародним технічним вимогам; підприємство має власний сертифікат експлуатанта, товарний знак, трилітерний код ІКАО, телефонну позначку та власну перевізну документацію; протягом останніх трьох років не має тяжких порушень щодо виконання польотів згідно з офіційними повідомленнями. Надання авіаційному підприємству статусу національного повітряного перевізника здійснюється на конкурсних засадах за поданням Мінтрансу на підставі рішення Кабінету Міністрів України. Національний повітряний перевізник зобов'язаний забезпечувати: першочергове виконання обов'язків, що впливають із міжнародних договорів України, замовлень та окремих завдань Кабінету Міністрів України на повітряні перевезення; належний рівень безпеки польотів, авіаційної та екологічної безпеки, регулярності польотів та культури обслуговування. Авіаційне підприємство, якому надано статус національного повітряного перевізника, може бути позбавлене цього статусу у разі недодержання ним вимог.

Повітряні перевезення виконуються на підставі договору. Кожний договір повітряного перевезення та його умови посвідчуються документом на перевезення, який видається авіаційним підприємством або уповноваженими ним організаціями чи особами (агентами). Документами на перевезення є: квиток – при перевезенні пасажирів; багажна квитанція – при перевезенні речей пасажирів як багажу; відповідні документи – при перевезенні вантажу, пошти та інших предметів. Форми документів на перевезення та правила їх застосування встановлюються Укравіатрансом.

Авіаційні перевезення поділяються на внутрішні перевезення та міжнародні перевезення. Внутрішні перевезення – це перевезення, при яких пункт відправлення і пункт призначення розташовані на території однієї держави і перевезення не передбачає зупинки на території іншої

держави. Міжнародні перевезення – це перевезення, здійснюване відповідно до договору міжнародного повітряного перевезення, при якому пункт відправлення і пункт призначення незалежно від наявності перевантаження або перерви в перевезенні розташовані: 1) на території двох держав, 2) на території тієї самої держави, якщо передбачена зупинка на території іншої держави.

Окремо визначається так зване змішане перевезення – перевезення пасажирів, багажу або вантажу, здійснюване перевізниками різних видів транспорту.

Особливий вид перевезення – чартерне повітряне перевезення – виконується на підставі договору чартеру (фрахтування повітряного судна), за яким одна сторона (фрахтівник) зобов'язується надати іншій стороні (фрахтувальнику) за плату всю місткість одного чи кількох повітряних суден на один або кілька рейсів для повітряного перевезення пасажирів, багажу, вантажу і пошти або для іншої мети, якщо це не суперечить чинному законодавству України. Договір перевезення пасажирів та багажу посвідчується квитком встановленого зразку, який підтверджує укладення договору перевезення і містить істотні умови перевезення. Щодо договору перевезення вантажу, то він посвідчується вантажною авіаційною накладною, яка підтверджує укладання договору повітряного перевезення вантажу між перевізником і відправником, умови перевезення і прийняття вантажу перевізником. Умови договору, що містяться у вантажній накладній, являють собою короткий виклад основних положень щодо перевезення.

Щодо іноземних перевізників, то вони здійснюють свою діяльність на території України згідно із законодавством України, міжнародними угодами і договорами.

Виходячи із вище наведеного можна зробити висновок, що існують різні види авіаційних перевезень, і кожен із них має функціональне призначення та чітко визначені технічні умови та вимоги для здійснення цього виду авіаційної діяльності.

Література

1. Міжнародне космічне право [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.com/13560615/pravo/mizhnarodne_kosmichne_pravo. 2.

2. Правове регулювання повітряних перевезень [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://studentam.net.ua/content/view/6096/93/>.